

Bosna i Hercegovina Federacija Bosne i Hercegovine		Bosnia and Herzegovina Federation of Bosnia and Herzegovina
Kanton Sarajevo Općina Novi Grad Osnovna škola: "Avdo Smailović" Sarajevo		Canton Sarajevo Municipality of Novi Grad Sarajevo Primary school 'Avdo Smailovic' Sarajevo

Na osnovu člana 108. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo („Sl. novine Kantona Sarajevo“ broj: 27/24) i člana 20. Pravila JU Osnovne škole “Avdo Smailović” Sarajevo, Školski odbor JU O.Š. „Avdo Smailović” na sjednici održanoj dana, 06.08.2025. godine **d o n o s i**

ETIČKI KODEKS PONAŠANJA U JU OŠ „Avdo Smailović“ SARAJEVO

Član 1.

(Sadržaj etičkog kodeksa)

- (1) Etički kodeks sadrži moralna načela i načela profesionalne etike prema kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Osnovne škole "Aleksa Šantić" Sarajevo (u daljnjem tekstu: Škola).
- (2) Etički kodeks sastoji se od pravila ponašanja, a cilj im je čuvanje ugleda Škole i dostojanstva nastavnika, učenika i radnika.

Član 2.

(Obaveza Škole i radnika)

- (1) Obaveza škole je da obezbijedi uslove da svi zaposlenici i korisnici budu upoznati s Etičkim kodeksom. Nepoznavanje i nerazumijevanje etičkih standarda ne opravdava neetično ponašanje.
- (2) Etičko ponašanje ovim kodeksom postaje obaveza svih radnika Škole (osobe koje rade u Školi neovisno o vrsti i trajanju ugovora na osnovu kojeg ostvaruju prava i obaveze u Školi), učenika, roditelja i ostalih korisnika usluga Škole.

Član 3.

(Cilj)

- (1) Cilj Etičkog kodeksa je stvaranje klime koja svim osobama osigurava lični razvoj u skladu s njihovim sposobnostima kao i stepen slobode koji ne ograničava slobodu drugih osoba.
- (2) Svrha donošenja Etičkog kodeksa je utvrđivanje obaveze promovisanja etičkog ponašanja i vrijednosti specifičnih za vrlo odgovornu i osjetljivu nastavničku djelatnost kao i uticaj na učenike u cilju prihvatanja etičkih normi u životu i radu i podizanje nivoa značenja nastavničkog poziva u društvu kao cjelini.
- (3) Etički kodeks ima zadaću štititi zaposlenike škole od neprofesionalnog javnog mnijenja i neopravdanih optužbi.
- (4) Povreda Etičkog kodeksa povlači odgovornost osobe koja ju je počinila.

Član 4.

(Osnovna načela i pravila ponašanja)

- (1) Škola svakom svom radniku i učeniku mora osigurati zaštitu svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Škole te poštovanje prava zagarantovanih Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine
- (2) Svaki radnik Škole, učenik i njegov roditelj trebaju biti poštovani kao osobe
- (3) Svim radnicima i učenicima Škole mora biti osigurano pravo na privatnost.
- (4) Nastavnici Škole imaju pravo autonomno djelovati u granicama svoga statusa i u skladu s ciljevima ostvarivanja odgojno-obrazovnih zadataka
- (5) Svaki radnik i učenik Škole treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje
- (6) Nastavnici Škole ne smiju zloupotrijebiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da lični interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnog prosuđivanja te etičkog i profesionalnog obavljanja radnih obaveza
- (7) Predstavljanje Škole od svih njenih radnika treba biti korektno, te razlikovati vlastite stavove od zvaničnih stavova stručnih i drugih tijela Škole
- (8) Svim radnicima Škole treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obaveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja, obzirom na opće moralne norme nastavničke profesije.
- (9) Nastavnici su dužni da:
 - a) odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obaveze prema učenicima, kolegama i ostalim radnicima Škole
 - b) promovišu humane vrijednosti i savremena naučna dostignuća
 - c) slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije
 - d) poštuju kriterij stručnosti i u skladu s tim se konstantno i aktivno stručno usavršavaju u svom nastavnom području ili predmetu, isključujući predrasude bilo koje vrste
 - e) spriječe neosnovanu raspravu, pogotovo kada kolega/ica nije prisutan/na
 - f) ne smiju ometati rad sjednica i sastanaka stručnih tijela svojim neprimjerenim ponašanjem
 - g) trebaju održavati i poticati saradničke odnose u profesionalnim odnosima, podržavati inovativnost, timski rad i razmjenu iskustava prilikom učenja i poučavanja
- (10) Kriteriji vrednovanja rada radnika i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određenih poslova i zadataka
- (11) Zabranjena je svaka vrsta uznemiravanja između svih radnika Škole (svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojem se vrijeđa lično dostojanstvo, ometa njezino obavljanje radnih zadataka., svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni ili neverbalni koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih radnih okolnosti ili koji drugu osobu vrijeđa ili ponižava
- (12) Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemiravanje koje je počinio radnik Škole

Član 5.

(Etička pravila u odgojno-obrazovnom radu)

(1) Profesionalne dužnosti radnika:

- a) uspostaviti s učenicima odnos međusobnog povjerenja, uvažavanja i tolerancije;
- b) zalagati se na postizanju visokog nivoa znanja na učenike iz svoga područja ili predmeta;
- c) obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje učenici iz bilo kojeg razloga smatraju posebno osjetljivim;
- d) pridonositi intelektualnom razvoju učenika unutar predmeta koje nastavnik/ca predaje i poticati aktivnost učenika, njihovo kritičko i argumentirano mišljenje;
- e) osigurati transparentnost, javnost i objektivnost ocjenjivanja, odnosno vrednovanje učeničkih;
- f) postignuća u cilju poticanja njihovog razvoja, poštujući njihovu individualnost;
- g) poštovati dignitet svojih kolega i u saradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika;
- h) ne komentirati rad i postupke svojih kolega s učenicima;
- i) poštovati obrazovne ciljeve i zadaće i standarde Škole u interesu razvoja učenika;
- j) uzimati u obzir mišljenje i ocjene učenika o svojoj nastavnoj kompetenciji;
- k) učenici su dužni suzdržavati se od prepisivanja, a nastavnici ga ne smiju omogućivati i tolerisati;
- l) pri izvođenju nastave i vannastavnih aktivnosti nastavnici trebaju uvažavati dječija prava;
- m) Nije prihvatljivo prisvajati rezultate rada djece (crteže, pisane sastave) ili koristiti se njima izvan redovnog programa nastave bez odgovarajuće obavijesti roditeljima i pristanka djeteta.

Član 6.

(Antikorupcijske mjere)

- (1) Radnici Škole ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji jasna pretpostavka da će posredno ili neposredno uticati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obaveza te poštovanje profesionalnih dužnosti.
- (2) Obaveza je radnika Škole otklanjati svaki pokušaj korupcije.
- (3) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika neke osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama.

Član 7.

(Povjerljivost podataka)

Svi radnici Škole koji na osnovi svog položaja u Školi raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štititi tajnost takvih podataka.

Član 8.

(Profesionalno usavršavanje i evaluacija)

- (1) Svi zaposlenici Škole imaju pravo i dužnost neprekidno se usavršavati i raditi na unapređivanju kvaliteta i nivoa vlastitog znanja i stručnosti unutar svog radnog mjesta
- (2) Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obaveza i kompetencija bilo kojega zaposlenika Škole treba biti objektivna i nepristrasna.
- (3) Svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku evaluacije uvjeta profesionalnog napredovanja te u samom postupku napredovanja smatra se nedopustivim.

Član 9.

(Javno istupanje i sloboda izražavanja)

- (1) Škola podržava pravo nastavnika i radnika na javno nastupanje i slobodu izražavanja (nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stajališta u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja) a koji su u interesu i dobrobiti Škole
- (2) profesionalne djelatnosti svih zaposlenih u Školi trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju njenih zadataka. U tom smislu se ne odobrava:
 - a) namjerno ometanje djelatnosti Škole;
 - b) nesavjestan odnos spram imovine Škole;
 - c) upotreba školske imovine za lične, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge svrhe bez posebnog odobrenja;
 - d) predstavljanje ličnih stajališta kao službenoga stajališta Škole radi lične koristi;
 - e) korištenje imenom Škole za privatne djelatnosti.

Član 10.

(Etička komisija)

- (1) Sva tijela Škole dužna su brinuti se za poštivanje i provođenje Etičkog kodeksa.
- (2) Za razvoj i primjenu etičkih standarda u Školi se osniva Komisija koja donosi mišljenje o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s odredbama Etičkog kodeksa.
- (3) Komisiju imenuje direktor uz saglasnost Nastavničkog vijeća, na rok od četiri godine.
- (4) Komisija ima pet članova od kojih svaki član ima i svog zamjenika. U sastav Komisije čine direktor, pedagog škole i dva predstavnika iz reda nastavnika.
- (5) Ako se mišljenje traži u vezi s pitanjem koje se tiče ponašanja učenika ili je pitanje od neposredne važnosti za učenike, Komisija se proširuje za dva člana koji se imenuje iz reda učenika. Predsjednika biraju članovi Komisije.
- (6) Kućnim redom i Pravilima škole su uređena pravila koja nisu uređena ovim Etičkim kodeksom.
- (7) Postupak pred Komisijom Škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o usklađenosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Član 11.

(Postupanje Komisije)

- (1) Predsjednik etičke komisije Škole saziva sastanak komisije u roku 30 dana od prijema zahtjeva. Komisija može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatne informacije i

pojašnjenja. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, komisija može zatražiti podatke i informacije od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom se radniku mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente.

- (2) Na sastanku članovi Komisije raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja, te na temelju rasprave sastavljaju pisani nacrt mišljenja. Komisija Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba.
- (3) Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, komisija će tu okolnost navesti u svome mišljenju te se ograničiti na davanje mišljenja o konkretnom pitanju.
- (4) Sjednice Komisije su javne. Radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga Komisija može isključiti javnost sa sjednice, u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Član 12.

(Mišljenje komisije)

- (1) Na osnovu zahtjeva i drugih primljenih podataka Komisija donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva. Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus članova Komisije, ili na osnovu mišljenja većine članova Komisije.
- (2) Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana prijema zahtjeva. Ako je Komisija zatražila dodatna pojašnjenja i informacije, taj se rok računa od njihovog prijema i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 60 dana od prijema zahtjeva.
- (3) Mišljenje Komisije mora sadržavati sljedeće podatke:
 - a) opis zahtjeva i pitanja o kojima je Komisija raspravljala
 - b) navode o pravilima etičkog kodeksa koje je po pitanju zahtjeva Komisija uzela u obzir
 - c) mišljenje Komisije o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom
 - d) razloge za mišljenje Komisije
 - e) podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.
- (4) Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa ono treba dodatno sadržati i:
 - a) ocjenu Komisije o stepenu neusklađenosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem
 - b) stajalište Komisije o načinima na koje se moglo izbjeći neusklađenosti ponašanja s Etičkim kodeksom i o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda kodeksa ne dolazi.

Član 13.

(Načelo javnosti i izuzeci)

- (1) Mišljenje Komisije je javno. Komisija određuje način i mjesto njihovog objavljivanja.

- (2) Radi zaštite prava na privatnost, pri objavljivanju mišljenje se može skratiti ili se iz njega mogu ukloniti lični podaci o osobama koje se u njemu spominju.

Član 14.

(Objavljivanje Etičkog kodeksa)

- (1) Ovaj etički kodeks ističe se na vidnom mjestu u školi, te na web stranici Škole.
(2) Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i učenik Škole.

Član 15.

(Prijelazne i završne odredbe)

- (1) Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči.

Broj:01-1114-2/25

Datum:06.08.2025.

[Signature] odbora

[Signature] neťa